

Kalle i ett

Vid nordspetsen av Sjögarps-sjön fanns vid sekelskiftet ett torpställe vid namn Slägghult, vars siste bebyggare hette Karl, i dagligt tal kallad Kalle i Slägghult, vilken gått till historien som ett bygdeoriginal. Denne torpare som levde ensam i sitt Slägghult dog i början av 1900-talet i en ålder av över 80 år. Under sina sista levnadsår hade ryktet om honom nått långt utanför hemkommunens gränser och Skansen i Stockholm var intresserad av att Kalle i Slägghult flyttade till Skansen med sin stuga.

Nu var denne mans levnadsöde måhända ej mycket märkligt, än vad som andra torpare och backstugesittare fick vara med om. Men Kalles i Slägghult intelligens gav honom hans rykte som bygdeoriginal. Torpet Slägghult var ingen pompös byggnad, det var en timrad koja, 4 stockvarv med stockar på c:a 20 tum i diameter, det var lågt till tak i stugan som hade två rum — en storstuga och ett litet kökskrypin. Allt med jordgolv och sparsamt möblerat. Men Kalle var liten och hade ej heller så stora fordringar på komfort. Som förut nämnts var han intelligent och han hade också humor. Det berättas att han en gång blev förebrådd av prosten att han inget gjorde. När man sedan frågade honom om han inte var rädd för prosten så svarade han: Nej då, när prosten gått så var det Kalle som svor i och bad honom fara och flyga. Kalle i Slägghult var en mycket kyrklig man. Varje söndag såväl sommar som vinter gick han den omkring 1 mil långa vägen till Ekeby kyrka, där han deltog i högmässan iförd sitt stora skinnförkläde och med psalmboken inlindad i en näsduk.

Till julottorna kom han pulsannde i snön med tyrvedsbloss till vägljus. I kyrkan hade han sin bestämda plats. Han hade ingen eller i bästa fall dålig sångröst vilket dock inte avskräckte honom att då komministern hade altartjänst deltaga i mässan.

Hans minne var nästan fenomenalt. Det var ingen ovan-

Slägghult — bygdeoriginal

lighet att han på hemäg från kyrkan för sitt sällskap kunde läsa upp hela prästens predikan. Kalle i Slägghult kunde bibeln på sina fem fingrar, men han läste också igenom den från början till slut en gång om året. Prästerskapet såg han upp till och biskopen i Linköping var den han mest vördade.

Söndagarna var de få, men regelbundet återkommande ljuspunkterna i torparens liv ur mitten och senare hälften av 1800-talet. Veckans övriga dagar fick han släpa och slita i sitt anletes svett för att tjäna brödfödan. Kalle i Slägghult var jordbruksarbetare, han gjorts dagsverken vid Boxholms säteri och hos bönderna runt om i trakten. För en dagspenning av 25 öre och maten, vari även ingick en kaka bröd till morgonmål påföljande dag, utförde han sina långa och strävsamma dagsverken. På äldre dagar vandrade han också ofta till Boxholms samhälle, där han vid sina besök i olika hem kunde få sig något till livs eller något i klädväg. Hans vägar gick också då ibland till disponentbostaden Carlsberg, där han alltemellanåt också kunde få sig såväl mat som kläder. Vid ett tillfälle när Kalle kom till Carlsberg var där en snickare på arbete och denne omtalar följande: Kalle hälsar på frun i huset, tackar för sist, för allt som han fått och tackar även för allt han skulle komma att få. Efter en sådan artighet hade han säkerligen all chans till att få något med hem.

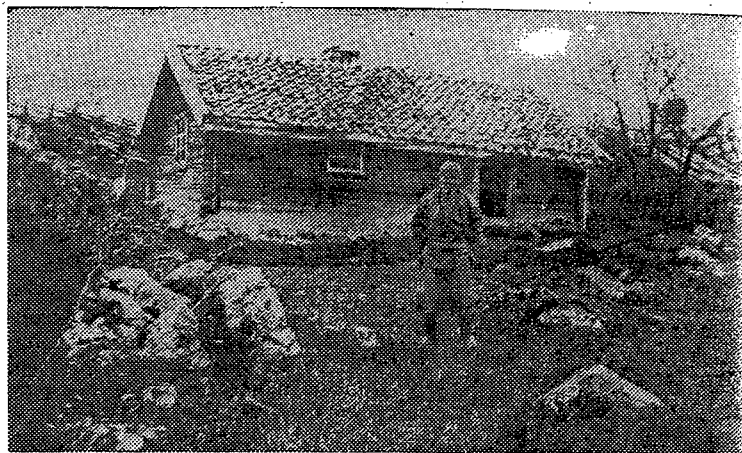
I sin torftiga stuga, där råttorna också gjort sig hemmastadda levde han sitt långa liv. I Slägghult föddes han och där dog han också. Sedan det blivit känt att Skansen i Stockholm var intresserad få såväl stugan som Kalle dit upp blev Slägghult ändpunkten för många samhällsbors söndagspromenad. Den gamle mannen kunde konsten att underhålla och många var också de som hade mat med sig till honom. När han under sina sista dagar började bli sjuklig och skröplig ville de kommunala myndigheterna ta värd om honom och

bereda honom bostad på ålderdomshemmet, men detta var något som ej tilltalade honom, han ville leva sitt fria liv däruppe vid sjön. Och försynen tycktes också vara honom bevågen. Fattigvårdsstyrelsen ansåg sig nämligen till slut ej längre kunna ha den gamle boende ensam i sin stuga och beslutade därför att utan föregående varsel hämta honom till ålderdomshemmet. Denna flyttning slapp han dock, ty när fattigvårdsstyrelsens representant kom för att hämta honom låg han död i stugan. Ett strävsamt liv levt av en man i ensamhet var slut.

Trots sina ringa inkomster hade han ändock sparat av det lilla han tjänat. Efter hans död hittade man i stugan inte mindre än 28 par av de strumpor han fått i Carlsberg och alla var oanvända. Av 25-öringarna han fick i dagsförtjänst hittades inte mindre än 150 kr. gömda i en kopparkruka. Stugan vid Slägghult är för länge sedan riven och bränd till träkol. Inget materiellt finnes kvar som minner om den enkle odalmannen. Hans livsöde nämns ibland av vår tids gamle. När också en gång de gått bort är det ingen som vet någonting om arbetsmannen som levde någon gång under förra seklet. Sådan är livets lott.

T—e.

Partiets jubileumsinsamling är i full gång. Ungdoms- och kvinnoförbunden har också satt igång egna insamlingar för att åstadkomma en jubileumsgåva till partiet. Vilken organisation kommer att utföra det bästa arbetet på Din plats?

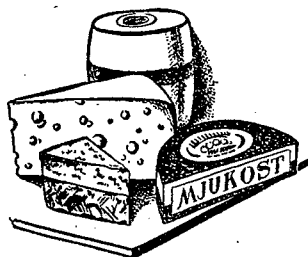

Kalle i Slägghult vid sitt torpställe

Ett tragiskt människoöde

Vid sekelskiftet levde i skogarna kring Boxholm en kvinna som gick under namnet Skogs-Sara. Hon var från en socken i norra Småland och bodde vinter som sommar i en risikoja i den s. k. Österskogen. Först hade hon en koja i närheten av Dungarp. Denna hennes bostad härjades emellertid av eld och hon byggde på nytt, denna gång i skogen något närmare Boxholms säteri. Orsaken till att Skogs-Sara sökte sig

bort från hembygden och hit till skogarna förblev väl hennes egen hemlighet. Mången höll henne för sinnessjuk; hon var ofta skygg och klädde sig underligt. Hon livnärde sig på vad hon kunde på av befolkningen i trakten. Ofta gick hennes vägar fram till Boxholms säteri, där hon undfägnades i herrgårdsköket. Berättare som från sin barndom minnes henne tror sig hört förtäljas att det var av olycklig kärlek som

Smör, Ost, Ägg
DELIKATESSER

VÖRTLIMPOR, MATBRÖD,
VETEBRÖD, SMÅBRÖD
Gott KAFFE

finner Ni hos

Björsons Mjölkkaffär

Tel. 118

BOXHOLM

Tel. 118

C 45

Fundera ej
julklapparna

finner Ni i

AXEL JOHANSON
Skoaffär